

ఎంత అవసరం లేదనుకొని వ్యతిరేకించినా, జీవితంలో రావలసిన విషమదశలు వస్తూనే వుంటాయి. ఈ దశలకు లోబడకుండా కొందరు తిరుగుబాటు జరపడానికి యత్నిస్తారు కాని జయం మాత్రం పొందలేరు. జీవితంలో మరోనగ్నసత్యం. గడిచిపోయిన దశ అలా గడిచి పోవలసిందేకాని ప్రాయశ్చిత్తం చేసుకునేదీ తిరుగుబాటు రేపేదీ తిరిగి మాత్రంరాదు.

అర్థంకాని కొన్ని కట్టుబాట్లలో అమాయి కంగా చిక్కుకుని, నా బ్రతుకును నేనే చేతులారా వినాశనాని కర్పించుకున్నాను. ఆ నాటి నా ఆశయ సూత్రాలు ఈనాడు నన్ను ఘోరంగా పరిహసిస్తున్నాయి. ఇప్పుడు నేను నా అంతరాత్మముందు శిరస్సు వంచక తప్పడంలేదు. అంతకంటే నేను చేయగలి గింది కూడా యేమీ లేదప్పుడు గతం జ్ఞప్తికి వచ్చి మనస్సులో తుపాను రేపుతున్నది. నిత్యం మెదడుకి బలంగా తగిలే ముష్టిపూతలతో నా శిరస్సు అప్రవంకరలుతిరిగి నురిగిపోతున్నది. ఒక్కసారి బావురుమని యేడవాలనిపిస్తున్నది.

* * *

పుట్టడమైతే నేనో దరిద్ర కుటుంబంలోనే పుట్టాను కాని, పెద్దయ్యాక అనుకోకుండా పెన్నిధి లభించింది. ఎంతో కష్టంమీద నేను బి. ఏ. పూర్తి చేశానోలేదో, ప్రసిద్ధిపొందిన ఒక ఆదర్శభాగ్య వంతుడి ఏకైక సంశాసనం నా భార్యకావడంతో నేను అదృష్టవంతుణ్ణిగా మారిపోయాను. నాభార్య 'రూప' ఆస్తిఅంతటికీ సర్వాధికారిణి కావడంతో నాక్కూడా ఆ ఆస్తిమీద

జీవితం గడుపుతూ, ఎలాగో బి. ఏ. పూర్తిచేసుకున్న నవయువకుడికి అందమైన పెళ్ళాంతోపాటు అమి తంగా ఆ స్థిలభించడం పెన్నిధికాక మరేమిటి? ఇదంతానాకు లోకంలోవున్న ఒకే ఒక బంధువు, నా సినతల్లి సహాయసహకారాలతో లభించింది.

విద్యార్థి దశలో వున్నప్పుడు చదువు పూర్తి అయ్యాక ఉద్యోగం కోసం యెందరి పంచలబట్టి ప్రార్థించాలాననీ, అయినా లభిస్తుందో లభించదో ననీ, ఒకవేళ దొరికినా అదో ధర్మక్షేదో ఉద్యోగం మాత్రమే అవుతుందనీ, ఇలా అలోచిస్తూ అస్తమానం బాధపడుతుండేవాణ్ణి. జీవితంమీద నిరాశ జనించి ఏదేదో చేయాలనిపిస్తుండేది.

కథానిక

చిన్నప్పటినుంచీ సుఖం అనేది యే కోశానా అర్థంకాక, అతి దరిద్రవాలా పరణంలాపెరిగి పెద్దవాణ్ణియ్యాను. ఆరోజుల్లో, పెళ్ళి చేసుకోవడం అంటే నాకు పరమ అసహ్యంవేస్తూండేది. మనిషికి సంఘటిం చేసేటప్పుడు ప్రమాదాల్లా భార్య ఒక ప్రమాదంగా నాదృష్టిలో పరిగణించబడన రోజు లవి. ఎంతోమంది యువకులు పెళ్ళిళ్ళు చేసుకుని ఖరదాగా కొన్నాళ్ళుగడిపి, సంసారం పూర్తిగా విజృంభించాక. బిలబిలమంటూ గుంపెడుమంది పిల్లలూ, వాళ్ళందరికీ తిండిపెట్టాల్సిన బాధ్యత, భార్యదేవత రుసరుసలూ మొదలైనవి ధరించలేక మానసిక వ్యధచుంచి విముక్తి పొందుదామని ఆత్మ హత్యలు చేసుకోవడం కళ్ళారా చూసిన నేను స్త్రీ కేవలం విశాచరూపిణి అని అంటే నమ్మకుండా ఉండలేకపోయాను. పురుషు జీవితానికి తగులు కున్న ఇనవపలలాంటిది స్త్రీ కక్షి అనిపించేది. ఇవన్నీ తల్పుకుంటే ఆరోజుల్లో నా శరీరం కంపించి పోతుండేది. ఆ ఆభి ప్రాయా లే అన్ని

యం. హీరాలాల్ రాయ్

దశాబ్దాల సాలో జీర్ణించివున్నాయని నాకే తెలీదు.

ఆయాచితంగా, అదృష్టవశాత్తు ఒక ఆదర్శ వంతమైన ఘరానా కుటుంబం పిల్లతో నా వివాహం జరిగిపోవడంవల్ల, విద్యార్థి దశలో నేను అలజడి పడడంతగా కష్టాలు నా అనుభవంలోకి రాలేదు. ఉద్యోగంలోనం గడప గడపనూ యాచించవలసిన దుర్గతికూడా పట్టలేదు. వాటినిగురించి ఆలోచించునూ కూడాలేదు.

మనిషి జీవితం 'తప్పలతడక'లాంటిది. లెక్కించడానికి కూడా వీలేనన్ని తప్పలుంటాయి దీంట్లో. చక్కని వెలుతురునుంచి విడివడి కటిక చీకట్లో బ్రతుకు గడపడానికి పోయేవాళ్ళని యెవరూ డోపకు మళ్ళించలేరు. అలాగే నేనూ మానవుల ఆశయాదర్శాలకు విరుద్ధంగా వెలుగుబటలోంచి అంధకార మార్గంలో జొరబడ్డాను. అతి విచిత్రమైన కటికచీకటి. ఇప్పటివరకూ నా హృదయం మూలమూలల్లోకూడా అదే చీకటి విహరిస్తున్నది. బహుశా మృత్యుపరివృంంలోనే దీనినుంచి విడిపడడం అనిపిస్తుంది. మనిషి నరనరాలలో జీర్ణించుకుని వున్న తత్వాన్ని కాదని త్రోసివేసుకుని బతకడం ఆత్మవంచనేగాక అది ప్రమాదాలకు కూడాదారిలేసి, మనిషి సహజతత్వాన్ని వికృతంగా మార్చి దుఃఖభాజనంచేసి, చివరికి ఏ రూపమూ లేకుండా ఎరిగిపోతుందని యీనా దనిసిస్తోంది.

వెళ్ళయిన కొన్నాళ్ళకి నా ప్రయత్నంమీదనే నేనో ఉద్యోగం సుఖాదించాను. నేను ఉద్యోగం చేయడం మా మూమగారి క్రమశ్రం యిట్టంలేదు. ఏనా, నా వ్యక్తిత్వాన్ని నిలుపుకోవడంలోనం చేసిన తీరాలనుకున్నాను. ప్రవేశించాను.

మేము వుండే యిల్లు, రెండంతస్తుల అందమైన సౌధం. ఆ మేడముందు రకరకాల తీగలూ, పూల చెట్లూ లెక్కకుమించి వున్నాయి. ఆ యింటిని దూరంనుండి చూస్తే యిల్లంతా పూలతో అలంకరింబడినట్లుంటుంది. నా భార్య కూడా ప్రతిరోజూ, ఎన్నో రంగుల వింతపూ లన్నిటిని తృప్తి దీరా తలనిండా అలంకరించుకొని 'పూలరాణి'లా కనిపించేది. కాని, ఆ పూలన్నా ఆ తీగలన్నా నాకు విపరీతమైన అసహ్యం అనిపించేది. అవి ఏ మూత్రం వాసనలేని వట్టి కాగితాల పూలలాంటివి. పూలి కృత్రిమంగా, నా కళ్ళ కవి కనిపిస్తాయి.

సువాసన లేకుండా అతి వెగటుగా కనిపించే ఆ కాగితాలపూలనూ తీగలనూ అన్నిటిని ఎక్కడి వక్కడ నలిపి, కత్తిరించివేయా లనిపించింది.

నా ఆభిమాన మహాకవి 'వర్డ్స్ వర్త్' మహా శయండికి పూలమీద మహాపేక్ష వుండేదట. నిజంగా 'వర్డ్స్ వర్త్' ప్రాణమిచ్చే పూలు అత్యంత సుగంధబంధురాలు కావచ్చు ననిపించేది. ఈ కాగితాల పూలే ఆనాడు ఆ మహాకవికి కనిపిస్తే నలిపి పారవేసేవాడేమో.

ఆ యింట్లో నన్ను ఒక్కడిని మినహాయిస్తే, మామగారికీ, నా భార్య రూపకూ రంగురంగుల పూలు, వాటి అందం ప్రధానంగాని, సువాసన విషయం వాళ్ళకి పట్టదు. అందుకే యెక్కడెక్కణ్ణించో తెప్పించి, రంగుల గుడ్డపీలికల్లాంటి యీ పూలన్నిటితో యిల్లు నింపేశారు. నాకుమాత్రం ఆ యింట్లో ఊపిరి తిరక్కపోయేది. వాళ్ళని చూసినా, ఆ పూలమీద వాళ్ళకుండే వెర్రి మమకారం చూసినా చెడ్డతోగం పట్టుకున్నట్టుండేది. ఒకోసారి మనస్సు భగ్గమని తల తిరిగిపోతూండేది.

ఆ మేడ చుట్టూ, ఇంటి వక్కతోటలో సర్వత్రా వ్యాపించివున్న ఆ పూలనిగురించి ఒకోసారి నేను జాలి కూడా పడుతూండేవాణ్ణి. కొన్ని పూలకు మహా సుగంధాన్ని చ్చివొన్నిటిని బహిష్కరించినట్టు నిర్లంధ కుసుమాలూగా సృష్టించి, పక్షపాతాన్ని, అన్యాయాన్ని చేస్తూన్నందుకు దేవుణ్ణి తిట్ట బుద్ధయేది.

రాత్రి సమయాల్లో, ఈ పూలల్లో మునిగి తేలుతూ శయనాగారంలో రూప ప్రవేశించగానే ఆ దౌర్భాగ్యపు పూలు నన్ను వెక్కిరిస్తున్నట్టునిపించేది. చికాకుతో నా తల తిరిగిపోయేది. కాని నేనే చేయను?... రూపకు ఆ పూలంటే ప్రాణ సమానం. అవి లేనిదే ఆవిడ బతకలేదేమో ననిపించేది. వాటిని చూస్తే నేను బతకలేనంత ఈర్ష్య నన్ను కాల్చుకు తింటుంది. ఆవిడ వాటిని ధరించడం మానదు. నే నావిడని అసహ్యించుకొనడం మానను. ఇలా చాలా రోజులు గడిచినవి. ఆ నిర్లంధ కుసుమాల కారణంగా 'రూపకు నేను దినదినం దూరంకావడం ఎక్కువయింది... రూప ఆ పూలు పెట్టుకోవడం మానకపోవడంతో గతంలో, స్త్రీలకుగురించి నాకుగల అభిప్రాయం

పూర్తిగా వేళ్ళుతన్ని బలపడిపోయింది. రాత్రిళ్ళు పడకగదిలో ఆవిడ నన్ను చీల్చుకొనే చూపులు చూస్తుంటే, బెబ్బతిన్న పక్షిలా గిలగిలా తన్నుకునే వాణ్ణి. నా హృదయాన్ని గ్రహించాలని ఆవిడ ఎంత ప్రయత్నించేదో నేనంత తిరస్కారం వ్యక్తం చేయడం మొదలైంది. శరీరాల వెచ్చదనం వరస్వరం కలపుకోవడానికి ఆవిడ వాంఛిస్తే నేను అతి దురుసుగా ప్రవర్తించేవాణ్ణి. ఇంత జరుగుతున్నాయి విషయాలు ఆవిడ తన తండ్రితో ఏనాడూ చెప్పి నామీద ఆరోపణలు చేయలేదు. ఆవిడ యీ సహనంతో నేనింకా నిర్లక్ష్యంగా ప్రవర్తించేవాణ్ణి. నాకు ఇష్టంలేనివనిని ఆవిడ ఎందుకు చేస్తుందో అర్థం కాక అడిగితే ఆవిడ జాలిగా ఆవూలంటే తనకు ప్రాణంఆనేది. నామీదకన్నా పూలమీదే యెక్కువ ప్రేమా అంటే కన్నీళ్ళు రాల్పేదీ. కాని నాకోసం పూలను త్యజిస్తానని ఎన్నడూ ఆనలేదు. ఏమాత్రం సానుభూతి లేకుండా, ఆవిడతో నేను అసహ్యంగా మాట్లాడేవాణ్ణి.

స్త్రీ సహజమైన వాంఛను గొంతు నులివి వేయడం రూపకీ సాధ్యంకాకపోయేది. అలాగని నన్ను భయపెట్టి, బాధించి పశం చేసుకోవడాని కెన్నడూ యత్నించలేదు. మర్యాదగా అభిజాత్య పద్ధతిలో, నామనసును మార్చి స్వాధీనం చేసుకోవాలని చూసేది. దినదినం ఆపట్టుదలచూసి నాకోపం ఉధృతం అవుతువుండేది. ఒకోసారి నిర్దయంగా, బలవంతంగా ఆవిణ్ణియెత్తి నేలమీద విడిచేవాణ్ణి... ఆవిడ జాలికళ్ళతో నా ముఖంపేపు చూస్తూ అలానే పడివుండేది. "నేను స్త్రీని; సహజంగా నాకుండాల్సిన వాంఛలు ఎలా తీరాలి...? నా హక్కునుంచి నన్నెందుకు వంచుతున్నావ్ని చేస్తారు?" అని అడుగుతున్నట్టుండేవా చూపులు. ఒకోసారి బహిరంగంగానే, "డబ్బు పెట్టి కొన్న బానిసమీదమాడా చేయరాని హింసను మీరు నామీద చేస్తున్నారు. మీకంత ఆసహ్యంగావుంటే ఒక్కసారే ఉరితీయరాదా?" అంటూ కళ్ళవెంట సీళ్ళురాలుస్తూ కూర్చునేది.

మా పినతల్లి, దురాశతో నన్నో అపవిత్ర జీవితానికి ముడివేసిందని అస్తమానం నాకు బాధ కలిగేది. హృదయంలో ఏదో అగ్ని చిప్పీలు తూండేది. చిన్నప్పటినుంచీ స్త్రీవైన నాకున్న

అభిప్రాయం మరీ బలపడి రెక్కలు విప్పకొందీ స్థితిలో. నేనో విచిత్రపరిస్థితికి లోనైపోయాను. ఆవిడ ఆపూలని ధరించడం మానదు. ధరించి నా పద్ధతి రావడం అంతకన్నా మానదు. అటువంటి మొండిపట్టుదల ఆవిడలో యెందుకేర్పడిందో చెప్పదు. ఒకోసారి విచారితమైన చిశాకెత్తి, రూపను బలవంతంగా పట్టుకుని ఏమాత్రం దాక్షిణ్యం లేకుండా, అతిసుకుమారమైన ఆ కంఠాన్ని రెండుచేతుల్తో బలంగా నులిమివేయాలన్నంత ఉన్మత్తావేశం నాలో స్ఫురిస్తూవుండేది. కాని ఏదో అజ్ఞాతభయం నన్ను వారించేది. ఈ దుర్ఘట పరిస్థితిలో, నా యావనవాంఛలు మృత్యుదేవత ఓడిలో నిద్రపోయినై. ఏడ్చి, ఏడ్చి వాచిపోయిన, రూప, అందమైన కళ్ళనినూసినా 'జాలి' అనేది నాలో ఉద్భవించకపోయేది. మనస్సుకు ప్రశాంతాన్ని తెచ్చుకుందామని యేదన్నా ప్రానుకోవడం మొదలెడితే, రూప ఆహుంతం నాచేతిలోని కాగితాలూ కలలూకున్న విసిరివేసి "అబ్బ! ఎలాగైతే! పెద్ద కవీశ్వరులవుదామనుకున్నారు. ప్రపంచం అంతా నిశ్శబ్దంగా నిద్రించే యీ ఆర్థరాత్రి... .. ఒకవైపు యావనాగ్నిలో ఒక ప్రేమైక హృదయం దహించుకపోతూవుంటే కనీసం మీకు సానుభూతికూడాలేదు." అని నిట్టూరుస్తుండేది.

ఈమాటలు విన్నప్పుడు మాత్రం నాకెలాగో అనిపించేది. ఆవిడ ప్రభావం నామీద అంతో యింతో పనిచేస్తూన్నదని అనుమానంవేసి, ఆవిడ ముఖంవైపు తడకంగా చూస్తూంటే, ఊణానికోరకంగా అతి భయంకరంగా గోచరించి ఆజాలి తుడుచుకపోయేది. మనస్సు భయంతో కంపిస్తూంటే లేచి, పక్కనేవున్న తోటలోకి వెళ్ళి పోయేవాణ్ణి. నేను ఏమిస్తువులుతప్పించుకుని బయట పడ్డానో, మళ్ళీ అవే... అతోటండా అవేపూలు, నన్ను పరిహాసం చేస్తూన్నట్టనిపించేది. నాగుండెల్లో వెగటుదనం గోచరించేది. ఆ తోటంతా ధ్వంసం చేయాలనిపించేది... కాని, నేనెవని? షేడిగా నిట్టూరుస్తూ, నా బ్రతుకక శాశ్వతంగా యిలా నిట్టూరుపులు విడవవలసిందేనని భయంచేనేది.

ఒకనాటిరాత్రి: నిశ్శబ్దంగావున్న ఒక మారు మూల ప్రాంతంలో తోటలో ఆపూలని చూడ

కుండా తిరుగుతున్నాను పరధ్యానంగా; తలనిండా పూల నలంకరించుకుని “పువ్వులరాణి” వేషంలో రూప నాముందు ప్రత్యక్షమై విచిత్రంగా, జగుచ్చాకరంగా నవ్వుతూ “ఒంటరిగా యీరాత్రి యిక్కడ నిలబడ్డారే?” అంది. “వెన్నెలరాత్రి పూలు... ప్రకృతి... అన్నిటితో మీకు విరోధం గాదూ? ఇవే పాపంచేశాయి చెప్పండి. సూటిగా నన్ను చూస్తూ అంది. నేనేమీ సమాధానం చెప్ప దల్చుకోలేదు.

“వీటిని ఉపయోగించుకోవడానికి బహుశా మీరే అనర్హులేమో”నంది సంకోచంగా. నాలో జ్వలనం రేగింది. ఆవిడ బలంగా నా చేయి పట్టు కుని నన్ను తనవేపు లాక్కుని “నిజం చెప్పండి! మీరెందుకు నాకు చోటివ్వరు... నన్ను అంధ కారంలోకి దింపి మీరు దిగిపోతున్నారు. మీరు లేచే నేను జీవితంలో ఒంటరిగా అడుగు ముందుకు వేయలేను. వేయదల్చుకోలేదు... మీకే తెలుసు నేను మిమ్ముల్నింక ప్రేమిస్తున్నానో?” అంది.

“ప్రేమ దానంతటదే యేర్పడాలిగాని కావాలని ప్రేమిస్తే రాదు” అన్నాన్నేను కఠోరంగా.

రూప కొంతం గొంతు పెద్దదిచేసి ఇలా అంది: “అంత పట్టుదలా - అయిష్టం మీలో మూర్తిభ వించి వున్నప్పుడు అసలు నన్నెందుకు పెళ్ళి చేసు కున్నారు చెప్పండి? ఇప్పటివరకూ మీరుపెట్టిన హింసనంతా భరించాను. మీ కారణంగా నేనెంత మానసిక పీడకి గురైనానో దేవుడికే తెలుసు. పైగా, కనీసం మాట్లాడడంకూడా యిప్పుడు మానేశారు. నేనేంకాను చెప్పండి” అంటూ వెక్కిరివెక్కియేడ్చడం ప్రారంభించింది. ఆ అర్థరాత్రి నిశ్చలంగా తారకల కేసి చూస్తూ, నన్ను కాదన్నట్టుగా ఆ రోదనధ్వని చెవికేనా వేయకుండా నిలబడ్డాను. రూపయెప్పుడు వెళ్ళిపోయిందో నాకు తెలీదు.

మర్నాడు ఉదయం లేచి చూశాను.

బక్క మంచంమీద రూప శవం వికృతంగా పడివుంది. ఆవిడ చేతిలో చిక్కుపడివున్న చిన్న కాగితం ముక్కలో ఇలా రాసి వుంది:

“నేను వెళ్ళిపోతున్నాను. ఈ ప్రపంచంలో నాకుచెందినదంటూ యేమీ లేదు కాబట్టే వెళ్ళ

తున్నాను. మిమ్ముల్ని నేనెంత ప్రేమించానో మీకెప్పటికీ తెలీదు... ఎంతైనా నేను మీ హృదయండాకా చేరుకోలేకపోయాను. మీరు రెండో పెళ్ళిచేసుకుని, మళ్ళీ ఆ యిల్లాలి జీవితంకూడా దుఃఖభాషనం చేయకండి. మీరు తరవాత బాధపడకండి. ఇది నా తుది విజ్ఞప్తి. చిరకాలం ఇలాగే ఒంటరిగా సుఖంగా పరిల్లండి. మీకు పూలంటే ఎందుకంత ఆసక్త్యమో నా కర్పంకాదు. బలితుండగా నేను వాటిని విడిచిపెట్టలేక పోయాను... పూలం చేశాయి చెప్పండి. పాపం... వాటి దేదో ఎం లేదు... మీరు వాటిని స్వీకరించడం పాపం... రూప...”

నాటినుంచీ నేటివరకూ నా జీవితం యెంత పరివర్తనకు గురయిందో నేను పోల్చుకోలేకపోతున్నాను. ఆ కలిగిన పరివర్తన మాత్రం విశుద్ధమైంది. అర్థంలేని వెర్రి మనస్తత్వానికి సంబంధించిందికాదు. గత జీవితంలోనికి దృష్టి సారించినప్పుడల్లా నా ఆస్తిత్వాన్ని నేను మరిచిపోతుంటాను. రూప అమాయకముఖం అందమైన కళ్ళతో నా కళ్ళల్లో సదా తిరుగుతూ వుంటుంది. ఆవిడ నా కోసం తోటలో నిరీక్షిస్తున్నట్టునిస్తుంది. ఆకళ్ళల్లో ఇంకా ఆనందం, అనురాగం తరంగాల్లా విజృంభిస్తూనే వుంటాయి. ఈ దృశ్యం నా ఆత్మను గజ గజ పణికించి వేస్తుంది. రూప తుదికోరికప్రకారం నేను మళ్ళీ పెళ్ళిచేసుకోలేదు. చేసుకోదల్చుకోలేదుకూడాను. ఈ అనంత విశ్వంలో, అనవరతం పరిభ్రమిస్తున్నాను. ఇప్పుడెక్కడన్నా వాసనలేని పూలు కనిపిస్తే ఆ పూలకెక్కణ్ణో ‘రూప’ ముఖం ప్రత్యక్షమౌతూ వుంటుంది. నన్నెవరో తరుము తూన్నంత భయంతో పని గడతాను. “నీవు క్రూరుడివి అమాయక జీవితాల్తో అడుకునే నైతానువు” అంటూ యెప్పుడూ నా వెనక ఎవరో అరుస్తూంటారు. కారుచీకటి తెరలు ఊషిరాడకండా మనస్సుని దిట్టంగా బంధిస్తున్నాయి. ఏ ప్రాంతానికి వెడితే యీ చీకటి విడిపోతుంది?... నేనెక్కడ విశ్రమించాలి? మనశ్శాంతి కోసరం ఓ సెల రోజులు ఉద్యోగానికి సెలవుపెట్టి వెళ్ళిపోయాను. ఎక్కడ కెళ్ళినా రూపముఖం నా కళ్ళల్లో ప్రతి బింబిస్తూనే వుండిపోయింది. నాకు విశ్రాంతి కావాలి... ఎక్కడ లభిస్తుంది...?

